

GRANTURI MICI PENTRU SUSTINEREA INITIATIVELOR DEMOCRATICE

RAPORT NARATIV FINAL

Completati si remiteti acest formular in forma electronica coordonatorului programului de granturi
Ne reprezentarea acestui raport poate ameninta eligibilitatea organizatiei pentru concursurile viitoare

1. INFORMATIE GENERALA:

Denumirea Organizatiei: Asociația obștească "Eco-Răzeni"

Numarul Grantului: SMD700-08-GR058 Perioada Proiectului: De la 01.07.08 pana la **31.03.09**

2. INFORMATIE DESPRE IMPLEMENTAREA PROIECTULUI:

a. Conformitatea cu acordul de grant si propunerea de proiect

În implementarea proiectului nu s-au respectat perioadele de realizarea a activităților planificate conform propunerii de proiect din motivul că este o primă experiență a organizației de coordonare a unui proiect unde beneficiarii direcți au fost din 23 localități. Am desfășurat mai intens activitățile în ultimele trei luni ale proiectului pentru a asigura un impact mai mare asupra beneficiarilor, tinerii fiind o categorie de beneficiari care se implică activ în acțiuni imediat și așteaptă rezultate imediate. Desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul școlar Răzeni a fost înlocuită cu organizarea simultană a alegerilor de tineret în 23 localități ale raionului pentru constituirea Consiliului raional al tinerilor Ialoveni, proces care s-a desfășurat timp de 2 luni și a constat din: formarea coordonatorilor locali, adoptarea Codului electoral și al Planului de acțiuni, crearea organelor electorale, înregistrarea candidaților, crearea listelor electorale, campania electorală, alegerile propriu-zise (toate aceste etape au fost coordonate de tinerii instruiți). Am extins această activitate pe întreg teritoriul raionului la solicitarea Consiliului raional Ialoveni și astfel, în decembrie 2008 proiectul a mai obținut cofinanțare de la Ambasada Regatului Norvegiei la București (5 mii EUR). Tot datorită cofinanțării, organizația a contractat o agenție specializată pentru producerea filmului documentar de educație civică "Primul vot".

b. Impactul asupra participantilor directi

Considerăm că proiectul și-a atins scopul stabilit. Cel puțin 3000 tineri din 23 localități cu vârsta între 15 și 25 ani au fost informați direct și/sau implicați nemijlocit în procesul de organizare și desfășurare a procesului electoral de tineret. Beneficiarii au participat la concursuri de educație electorală, au fost instruiți de experți în domeniu de la CEC și CNRT, s-au implicat în procesul de concepere și realizare a a campaniei de informare civică și motivare a semenilor lor de a-și exercita dreptul la vot, au beneficiat de materiale promoționale, au fost protagoniștii filmului documentar, au acționat în comun la organizarea și desfășurarea alegerilor pentru constituirea Consiliului raional al tinerilor, ultima acțiune fiind un adevărat exercițiu civic care a determinat tinerii, în special pe cei care nu au trăit nicodată experiența exercitării dreptului la vot, să conștientizeze esența procesului electoral și i-a pregătit pentru participarea la alegerile parlamentare. Acest fapt a asigurat o participare activă a tinerilor în activitățile proiectului, intensitatea căreia creștea simțitor pe măsură ce se apropia ziua alegerilor de tineret.

Participanții au fost implicați pas cu pas în dezbateri pentru adoptarea Codului electoral, pregătirea pachetului de documente pentru organele electorale (modele de procese verbale, liste electorale, buletin de vot, note informative) și pentru candidați (demers, program electoral, listă de subscripție, CV), au fost membri ai organelor electorale, candidați sau observatori la alegeri. Participanții la alegerile de tineret au avut posibilitatea să se prezinte în ziua alegerilor cu actul de identitate la secțiile de votare special amenajate cu cabine de vot secret și urne de vot. Tinerii alegători participanți la alegerea Consiliului raional al tinerilor au conștientizat imediat importanța fiecărui vot, fiindcă în multe localități doar câteva voturi au decis care dintre candidați va obține funcția de consilier.

c. Impactul asupra organizatiei

În cadrul acestui proiect Eco-Răzeni a stabilit legături de colaborare cu multe dintre autoritățile administrației publice locale și administrațiile instituțiilor de învățământ din raionul Ialoveni. Prin desfășurarea campaniei de informare civică pe întreg teritoriul raionului, organizația și-a extins activitatea la nivel regional și a devenit cunoscută ca o resursă regională de informare și facilitare a procesului de implicare civică a tinerilor din raion. Personalul organizației a obținut abilități de coordonare a activităților cu un număr mare de beneficiari, de organizare a campaniei de informare civică a tinerilor și de educare a unui comportament electoral bazat pe înțelegerea dreptului la vot și a ofertelor candidaților. Reesind din diversitatea, complexitatea și amploarea activităților proiectului, considerăm că organizația a obținut o experiență inedită de informare, educare și mobilizare a electoratului tînăr, experiență care poate fi diseminată și altor organizații neguvernamentale.

Pe parcursul proiectului s-a conturat parteneriatul cu Consiliul raional Ialoveni și publicația regională "Ora locală". Eco-Răzeni a câștigat un grup de noi voluntari din regiune care s-au arătat disponibili și interesați de a se implica în realizarea proiectelor viitoare ale organizației.

Din punct de vedere a resurselor financiare, cofinanțarea proiectului a asigurat perfecționarea managementului financiar al asociației, dotarea cu echipament performant și strict necesar pentru realizarea cu succes a obiectivelor statutare a organizației (camera video, copiator cu capacitate de multiplicare înaltă).

d. Impactul asupra comunitatii

Inițial, autoritățile administrației publice locale afirmau că în localitățile lor nu există tineri care să fie implicați în proiect, însă activismul și interesul sporit al tinerilor față de proiect a demonstrat contrariul, ca spre final însăși autoritățile publice și instituțiile de învățământ s-au implicat în acordarea suportului logistic și mobilizarea tinerilor din comunități pentru realizarea activităților proiectului. Factorii care au determinat conștientizarea de către actorii guvernamentali locali a rolului implicării lor în proiect au

fost: inițiativa tinerilor de a realiza acțiuni concrete, colaborarea directă cu tinerii, crearea unui spirit de competiție între localități. Astfel, comunitățile au avut de câștigat din această oportunitate o activare a spiritului participativ al tinerilor prin implicarea acestora în colaborare cu principalii actori comunitari la organizarea și desfășurarea unui exercițiu practic de participare civică - alegerile de tineret.

e. Impactul viitor al proiectului

Rezultatul care va asigura durabilitatea proiectului este constituirea și funcționarea Consiliului raional al tinerilor Ialoveni, organ de autogovernare și participare a tinerilor la luarea deciziilor ce îi privesc, constituit în cadrul proiectului în urma unui exercițiu de implicare civică a circa 1800 tineri din toate localitățile raionului. În acest context, credem că prin intermediul proiectului a fost animat spiritul participativ al tinerilor din raion, iar relațiile de colaborare stabilite între tineri și autoritățile publice locale constituie o premisă reală de realizare în perspectivă a noilor proiecte pentru comunități, unde autoritățile publice sînt conștientizate de tineri ca parteneri reali iar tinerii sînt tratați ca o resursă a comunității capabilă să producă schimbări. Implicarea nemijlocită a tinerilor în activități de: lucru în grup, scriere a documentelor oficiale, organizare a procesului electoral, utilizare a actelor de identitate, interacțiune cu autoritățile publice, coordonare și monitorizare le-a format abilități necesare pentru o participare civică în viitor. Lecțiile învățate de organizație în timpul implementării proiectului vor fi utilizate la desfășurarea de noi campanii de informare și educație civică, care eventual vor fi împărțite și altor organizații.

f. Numarul total de beneficiari directi

- 31 tineri și 5 lucrători de tineret instruiți în cadrul atelierului de educație electorală;
- 2224 vizitatori ai blogului de educație electorală www.primulvot2009.wordpress.com;
- 1717 tineri participanți la alegerile de tineret, inclusiv 59 candidați și 117 membri ai birourilor electorale locale;
- circa 1200 participanți la seminarele de informare privind dreptul la vot, viziunile de informare publică a filmului documentar-educativ și/sau beneficiari ai materialelor promoționale (broșuri, tricouri, rucsaci, DVD-uri);
- 193 participanți la concursul de informare electorală organizat în colaborare cu ziarul "Ora locală";
- circa 1100 accesări a filmului documentar "Primul vot" pe alte pagini de Internet (www.jurnaltv.md, www.unimedia.md)

g. Planuri si proiecte concepute in urma implementarii acestui proiect

Eco-Răzeni intenționează să elaboreze o culegere de bune practici în domeniul planificării, organizării și desfășurării de către organizațiile neguvernamentale a activităților de informare, educare și mobilizare a tinerilor alegători.

Consiliul raional al tinerilor constituit în cadrul proiectului și-au stabilit ca obiectiv strategic pentru acest an, elaborarea Strategiei raionale de tineret pentru anii 2010-2014, iar organizația noastră în colaborarea cu Consiliul raional Ialoveni va facilita acest proces.

În baza experienței obținute din implementarea acestui proiect, credem că este oportun de elaborat un ghid de organizare și desfășurare a procesului de constituire a unui consiliu local de tineret.

h. Problemele cu care v-ati confruntat si solutiile gasite

- proceduri extrem de birocratizate în stabilirea relațiilor de colaborare și realizarea în comun a acțiunilor din proiect cu autoritățile publice locale și instituțiile de învățămînt (problema a fost soluționată prin transferul acestor sarcini partenerului guvernamental: Consiliul raional Ialoveni, care are în acest sens atribuții legislative de coordonare);
- identificarea dificilă a facilitatorilor locali responsabili de coordonare pe bază de voluntariat a activităților proiectului (problema a fost soluționată prin utilizarea instrumentelor de motivare: instruirea, asigurarea cu materiale și literatură de specialitate, certificate de participare, scrisori de susținere, premii sub formă de materiale promoționale elaborate în proiect, participarea la acțiunile din alte localități);

i. Lecțiile invatate

- Una dintre lecțiile învățate în cadrul acestui proiect este faptul că realizarea cu succes a activităților este asigurată dacă beneficiarii se implică începînd cu elaborarea conceptului pînă la monitorizarea și evaluarea activității planificate, acest lucru a fost dovedit pe parcursul organizării și desfășurării alegerilor de tineret pentru constituirea Consiliului raional al tinerilor.
- Un element care motivează tinerii să fie mai activi este participarea și implicarea persoanelor publice în realizarea acțiunilor tinerilor.
- O altă lecție bună învățată este că comunicarea cu beneficiarii (în special tinerii) trebuie să fie una de la egal la egal și cu utilizarea noilor tehnologii de comunicare (sms, email, skype, ș.a.).
- În ceea ce privește materialele promoționale, impactul acestora nu este asigurat dacă nu au utilitate practică.

j. Mediatizarea in cadrul proiectului

Mediatizarea activităților proiectului a fost realizată prin intermediul: ziarului regional "Ora locală" în care au fost publicate 16 articole cu referire directă la proiect; paginii web www.civic.md unde au fost plasate 6 articole și blogurilor elaborate în proiect www.primulvot2009.wordpress.com și www.ialovenivoteaza.wordpress.com (ambele bloguri vizualizate în medie de 20 persoane pe zi în perioada ianuarie - martie). Mediatizarea prin intermediul Internetului a avut impact mare asupra tinerilor, iar eficiența mediatizării prin intermediul presei scrise regionale a constat în faptul că adulții au fost informați despre acțiunile tinerilor.

k. Comentarii si sugestii pentru imbunatatirea programului de granturi

a Nu sînt.

I. Schimbarea adresei/datelor de contact

Republica Moldova, r. Ialoveni, com. Răzeni
MD 7728, str. Ștefan cel Mare 49/1B
Tel. /+373 268/ 95146; Fax /+373 268/ 73325
E-mail: ecorazeni@gmail.com
Web: www.ecorazeni.wordpress.com